

Enonkosken koulun järjestyssääntöjen päivittäminen

SIVLTK 26.03.2025 § 20
42/12.00.01.02/2025

Perusopetuslain (628/1998) 29 § 4 mom mukaan Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai muussa opetuksen järjestämispäikässä sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää koulun järjestyssäännöistä.

Enonkosken koulun nykyiset järjestyssäännöt ovat useita vuosia vanhat ja niiden hyväksymisen jälkeen on tapahtunut useita perusopetuslain muutoksia opettajan ja rehtorin toimivaltaan sekä kurinpitotoimiin ja turvalliseen opiskeluympäristöön liittyen. Koulun järjestyssääntöjen tulee olla lainsäädännön mukaiset. Lisäksi nykyiset järjestyssäännöt kaipaavat tiivistämistä, jotta ne ovat luettavammassa muodossa myös oppilaille.

Järjestyssäännöt ohjaavat kaikkea koulutusta koskevan lainsäädännön nojalla järjestettyä koulujen ja oppilaitosten työsuunnitelman mukaista opetusta ja siihen liittyvää toimintaa. Esimerkiksi perusopetuslain piiriin kuuluvasta opetuksesta järjestyssäännöt koskevat näin ollen myös esiopetusta, lisäopetusta ja valmistavaa opetusta. Järjestyssääntöjen pohjalta opettaja voi yhdessä oppilaiden kanssa laatia luokka- tai ryhmäkohtaisia käytänteitä.

Oppilaiden perusoikeuksiin voidaan puuttua vain lain nojalla. Järjestyssäännöissä voidaan antaa lainsäädäntöä tarkentavia koulun turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Järjestyssäännöillä ei saa poiketa lainsäädännön ehdottomista säännöksistä. Haluttaessa järjestyssäännöt voidaan kirjoittaa sitoumusmuotoon, mutta velvoittavien kohtien tulee käydä tekstistä selkeästi ilmi. Järjestyssääntöihin voi sisältyä myös suosituksia, mutta järjestyssäännöt tulee kirjoittaa niin, etteivät oppilaat ymmärrä suosituksia ehdottomiksi määräyksiksi. Kuitenkin esimerkiksi pyöräilykypärän käyttö ja turvavyön käyttö linja-autossa on tieliikennelain mukainen säännös, joten tämä voidaan kirjata järjestyssääntöihin.

Järjestyssääntöihin ei voida kirjata lakiin perustumattomia kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä. Järjestyssääntöjen rikkomisesta voidaan määrätä ainoastaan lainsäädännön mukaisia kurinpitotoimia tai muita lainsäädännön mukaisia seuraamuksia ja käyttää lainsäädännön mukaisia turvaamistoimenpiteitä. Rehtorin ja opettajan tulee puuttua lainsäädännön vastaiseen käyttäytymiseen, vaikkei järjestyssäännöissä asiasta määrättäisi.

Järjestyssääntöjen ajallinen ulottuvuus opetuksen tai muun toiminnan alkamista edeltävään aikaan ja aikaan opetuksen tai muun toiminnan päättymisen jälkeen on osin tulkinnanvarainen. Järjestyssääntöjen piiriin kuuluvaan opetukselliseen aikaan voidaan Opetushallituksen tulkinnan mukaan katsoa kuitenkin sisältyvän myös kohtuullinen, esimerkiksi välitunnin mittainen, aika ennen oppilaan opetuksen tai muun toiminnan alkua ja vastaavasti oppilaan viimeisen oppitunnin tai muun toiminnan päätyttyä. Järjestyssäännöt eivät koske oppilaan oleskelua koulun alueella muuna aikana, eikä koulumatkoja. Koulun tiloissa ja alueella voi olla

muuna aikana voimassa muita sääntöjä ja määräyksiä, joita koulun tiloissa ja alueella oleskelevien tulee noudattaa.

Tällä hetkellä eduskunnan käsiteltävänä on laki mobiililaitteiden käytön rajoittamisesta perusopetuksessa koulupäivien aikana. Lainvalmistelu on huomioitu jo tässä järjestyssääntöluonnoksessa. Tähän luonnokseen kirjatut rajoitukset ovat lakiehdotuksen mukaisia ja jo nyt laillisuusvalvojen linjausten perusteella mahdollisia ilman erillistä lainsäädäntöä.

Nyt käsiteltävänä olevaa luonnosta Enonkosken koulun järjestyssäännöiksi on valmisteltu loppuvuodesta 2024 ja alkuvuodesta 2025 koulun kehittämissyöryssä. Luonnos on käsitelty luokissa opettajien johdolla ja oppilaskunnan hallituksen kokouksessa. Samassa yhteydessä opetushenkilöstö on saanut antaa palautetta järjestyssääntöluonnoksesta.

Oppilas- ja henkilöstöpalautteen jälkeen myös huoltajilla on ollut mahdollisuus perehtyä järjestyssääntöluonnokseen ja antaa siitä Wilman kautta palautetta 14.3. mennessä. Palaute on huomioitu lopullisessa lautakunnalle hyväksyttäväksi esitettävässä versiossa.

Järjestyssääntöluonnoksessa mainittu maakunnallinen malli kouluun kiinnittymisen edistämiseksi ja poissaoloihin puuttumiseksi on sivistyslautakunnan käsittelyssä omana pykälänään tässä kokouksessa.

Lapsivaikutusten arviointi: Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön on oppilaan lakisääteinen oikeus. Selkeillä järjestyssäännöillä on myönteinen vaikutus turvallisuuteen ja koulun ilmapiiriin.

Valmistelija	Rehtori-sivistystoimenjohtaja Kimmo Jaatila
Esittelijä	Rehtori-sivistystoimenjohtaja Kimmo Jaatila
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä olevan ehdotuksen Enonkosken koulun järjestyssäännöiksi 1.4.2025 lukien. Maakunnallinen poissaoloihin puuttumisen malli otetaan käyttöön 1.8.2025, johon saakka noudatetaan sivistyslautakunnan 21.6.2023 hyväksymää mallia poissaoloihin puuttumiseksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.